

Notat til Folketingets Europaudvalg

Dato
14-03-2025

J nr. 2025-1039

Gaslagerforordning

Dagsorden	Side
1. Forslag om forlængelse af gaslagerforordning KOM(2025) 99	2
- <i>Forhandlingsoplæg</i>	

1. Forslag om forlængelse af gaslagerforordning

KOM(2025) 99

Nyt notat

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 5. marts 2025 fremsat forslag til forlængelse af bestemmelserne om forpligtende lagerfyldningsmål i den europæisk gasforsyningsikkerhedsforordning ((EU) 2017/1938), så forpligtelsen forlænges i yderligere to år, dvs. frem til 31. december 2027.

Forslaget indeholder en videreførelse af de regler fsva. gasoplagring, som bl.a. fastsætter bindende lagerfyldningsmål for medlemsstater med gaslagre på tværs af EU for at sikre en akkumuleret og solidarisk fyldning af EU's gaslagre. Konkret medfører forlængelsen, at medlemsstater fortsat skal sikre at deres gaslagre bliver fyldt minimum 90 pct. pr. 1. november i 2026 og 2027. Bestemmelserne om mellemliggende delmål for lagerfyldning (1. februar, 1. maj, 1. juli og 1. september), som fastsættes årligt for hver enkelt medlemsstat i en gennemførelsesforordning, foreslås desuden videreført.

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslagets økonomiske konsekvenser for staten og samfundsøkonomien vil afhænge af, hvilke virkemidler der evt. vil skulle iværksættes for at sikre målopfyldelse, såfremt markedsdynamikkerne ikke af sig selv sikrer lager- og målopfyldelse.

Regeringen er generelt positiv over for forslag, der bidrager til at styrke gasforsyningsikkerheden i EU som helhed. Regeringen finder dog, at forslaget generelt bør understøtte et velfungerende liberaliseret indre marked for energi, sikre en omkostningseffektiv fyldning af gaslagre og samtidig indeholde de rette fleksibilitetsmekanismer, som kan sikre dette. Regeringen finder det især relevant at sikre fleksibilitet ift. målene, hvis markedsdynamikkerne ikke af sig selv sikrer lager- og målopfyldelse.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen har den 5. marts 2025 fremsat forslag til revision af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/1938 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningsikkerheden for så vidt angår gaslagrenes rolle i forhold til gasforsyningsikkerheden forud for vintersæsonen, KOM(2025) 99. Lagerforordningen (forordning 2022/1939) blev vedtaget i juni 2022, hvor energikrisen var på sit højeste, for at sikre tilstrækkelig gasforsyning igennem vinteren til europæiske husholdninger og virksomheder. Forordningens bestemmelser om lagerfyldningsmål og delmål udløber ved udgangen af 2025.

Kommissionen finder, at den fortsat pressede situation på det globale gasmarked nødvendiggør en forlængelse af forpligtelsen til at fylde de europæiske gaslagre i

yderligere to år på midlertidig basis, indtil en ny ramme for energisikkerhed potentielt er på plads, sandsynligvis i løbet af 2027.

Siden fyldningsmålet blev introduceret, har EU som helhed indfriet målet før 1. november de sidste tre vintre. Selvom forsyningssituationen generelt er væsentligt forbedret siden 2022, er det europæiske gasmarked fortsat presset. Det skyldes særligt, at konkurrencen om globale LNG-forsyninger er øget, hvilket gør risikoen for prisudsving større end tidligere. Dette afspejles i prisudviklingen på gasmarkedet i vinteren 2024/2025. Kommissionen påpeger i den forbindelse, at målsætningen om lagerfyldning og fyldningsforløb fremmer forudsigelighed og sender vigtige signaler til markedsaktørerne.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 194(2) og behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse ved kvalificeret flertal. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 5. marts 2025.

3. Formål og indhold

Revisionen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/1938 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningsikkerheden udløber ved udgangen af 2025. I lyset af den fortsat pressede situation på det globale gasmarked, foreslår Kommissionen at forlænge disse bestemmelser, således at de først udløber den 1. december 2027.

Det betyder i praksis, at alle nuværende gaslagringsrelaterede bestemmelser i forordning (EU) 2017/1938, der blev indført ved forordning (EU) 2022/1032, forbliver uændrede med undtagelse af den artikel, der fastsætter anvendelses-/gyldighedsdatoen. Denne foreslås ændret til den 31. december 2027.

Formålet med bindende lagerfyldning er at øge den europæiske gasforsyningsikkerhed.

Videreførelse af obligatoriske fyldningsmål og månedlige delmål

Kommissionen foreslår at fastholde, at målet for fyldningsgraden i de nationale gaslagre skal være 90 pct. pr. 1. november 2025. Desuden videreføres krav om individuelle delmål for hvert medlemsstat for gaslagerfyldningen i løbet af året. Delmålene har en tilladt afvigelse på 5 procentpoint, hvilket ikke er tilfældet for det bindende slutmål pr. 1. november.

Medlemsstaternes kompetente myndigheder (dvs. Energistyrelsen i Danmark) skal ifølge forslaget løbende overvåge fyldningsgraden og regelmæssigt rapportere til Kommissionens samarbejdsorgan for gasforsyningsikkerhed "Gas Coordination Group", som er nedsat i medfør af gasforsyningsikkerhedsforordningen.

Selv om det endelige årlige fyldningsmål for den 1. november er fastsat i forordningen, tager målene ifølge Kommissionen hensyn til situationen i de enkelte medlemsstater og størrelsen af de gaslagerfaciliteter, der er beliggende på deres respektive områder. Medlemsstater kan bl.a. delvist opfylde målet ved at tælle LNG, der lagres i LNG-faciliteterne, med.

Gennemførelse af fyldningskrav

Kommissionen ønsker at videreføre kravet om, at medlemsstaterne skal tage alle nødvendige foranstaltninger i brug for at sikre, at den obligatoriske fyldningsgrad på 90 pct. nås. Foranstaltningerne kan f.eks. være finansielle incitamenter eller økonomisk kompensation til berørte markedsaktører. Foranstaltningerne kan omfatte:

- Pålæg til gashandlere om at oplagre et minimum af gasmængder.
- Pålæg til lagerselskaber (dvs. Gas Storage Denmark i Danmark) om at udbyde lagerkapacitet til markedsaktører.
- Pålæg til transmissionssystemoperatører (dvs. Energinet GAS TSO i Danmark) om at indkøbe og forvalte strategiske lagre udelukkende for at varetage gasforsyningssikkerheden i tilfælde af en nødforsyningssituation.
- Anvendelse af koordinerede instrumenter som platforme til indkøb af LNG med andre medlemsstater for at maksimere udnyttelsen af LNG og reducere barrierer for at dele LNG til lagerfyldning.
- Finansielle incitamenter for markedsaktører eller kompensation for fald i indtægter eller for omkostninger opstået ved pålæg til markedsaktører, som ikke kan dækkes af indtægterne.
- Effektive instrumenter til at pålægge indehavere af lagerkapacitet til at anvende købt lagerkapacitet eller frigive uudnyttet kapacitet.

Byrdefordeling

Kommissionen ønsker at videreføre krav om, at byrderne ved de obligatoriske fyldningskrav kan deles mellem medlemsstater med gaslagre og medlemsstater uden gaslagre. De krav, som en byrdefordelingsmekanisme i givet fald skal baseres på, videreføres i uændret form, dvs. at medlemsstater uden gaslagre skal sikre, at deres nationale markedsaktører har indgået aftaler med lagersystemoperatører i medlemsstater med gaslagre den 1. november 2022 om opbevaring af gas svarende til mindst 15 pct. af det årlige forbrug i medlemsstaten uden gaslagre.

Overvågning og håndhævelse

Kommissionen ønsker at videreføre krav om, at lagerselskaber skal rapportere delmålene for lagerfyldningsgraden til den kompetente myndighed i medlemsstaten. Medlemsstaternes kompetente myndighed skal overvåge fyldningsniveauerne ved slutningen af hver måned og rapportere dem til Kommissionen.

Medlemsstaterne skal tage de nødvendige skridt til at sikre, at målene for lagerfyldning bliver opfyldt. Medlemsstaterne skal kunne indføre effektive og afskrækkende sanktioner.

Ikrafttræden

Kommissionen foreslår, at forslaget skal træde i kraft dagen efter, at det er offentliggjort i EU-Tidende.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Der foreligger ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at nærhedsprincippet er overholdt. Kommissionen lægger vægt på, at der er behov for en indsats på EU-plan, fordi en afbrydelse af EU's gasforsyning (i) udgør en stor risiko; (ii) vil have betydelige konsekvenser for mange medlemsstater; og (iii) vil påvirke gaspriserne i hele EU.

Regeringen er enig i, at nærhedsprincippet er overholdt, da gasforsyningsikkerheden for Unionen ikke kan sikres uden en fælles og koordineret tilgang, hvor der er krav om grænseoverskridende solidaritet.

6. Gældende dansk ret

Gasforsyningsikkerheden og standarder for national gasforsyningsikkerhed er i dag reguleret gennem den gældende gasforsyningsikkerhedsforordning (forordning 2017/1938 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningsikkerheden og ophævelse af forordning (EU) nr. 994/2010) samt i lov om gasforsyning (lovbekendtgørelse nr. 1100 af 16. august 2023) og i bekendtgørelsen om varetagelse af naturgasforsyningsikkerheden (BEK nr. 1349 af 27. november 2023), som er udstedt med hjemmel i lov om gasforsyning.

Der er allerede regler om certificering for transmissionssystemoperatører og tariffer for transport af gas til/fra gaslagre i den gældende gasforordning (forordning nr. 2024/1789) og i den netregel for harmoniserede transmissionstarifstrukturer for gas (Kommissionsforordning 2017/460 kaldet NC TAR), som er udstedt i medfør af forordningen. De foreslåede regler vil supplere/udvide disse regler i gasforordningen.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil som udgangspunkt ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser, da der er tale om en videreførelse af bestemmelser om lagerfyldningskrav i den eksisterende forsyningsikkerhedsforordning. Forordninger gælder umiddelbart og direkte i alle medlemsstater.

Det kan dog ikke udelukkes, at det kan blive nødvendigt at supplere visse bestemmelser med nationale regler.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Konsekvenserne vil afhænge af, hvilke virkemidler der evt. anvendes til at opfylde forslagets krav til lagerfyldning samt udviklingen i energipriserne, hvis markedsdynamikkerne ikke sikrer lager- og målopfyldelse. De økonomiske konsekvenser vil afhænge af det konkrete tiltag, som evt. iværksættes for at opfylde forslagets krav om lagerfyldning. Det vurderes dog med væsentlig usikkerhed at kunne være i størrelsesordenen flere hundrede millioner kroner afhængig af tiltag. Der vil skulle foretages en konkret økonomisk vurdering ved valg af tiltag.

Det bemærkes, at det volatile gasmarked gør det svært at forudsige de eksakte økonomiske konsekvenser, som også afhænger af bl.a. forskellen mellem sommer- og vinterpriserne. Krav (eller forventning i markedet til kommende krav) om minimumsopfyldning af gaslagre må også ventes at påvirke gasprisen i opadgående retning.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

I løbet af de sidste tre år er sommerpriserne steget markant med atypiske prisstigninger. Det har fx betydet, at der forventes højere gaspriser om sommeren end vinteren, hvilket er atypisk for gasmarkedet. Niveauet for fyldning er normalt markedsreguleret med en dynamik, hvor der om sommeren fyldes på lagrene mhp. at gassen kan sælges om vinteren, hvor efterspørgslen (og dermed prisen) normalt er højere. Konsekvenserne vil bl.a. afhænge af, hvilke virkemidler der evt. anvendes til at opfylde forslagets krav samt udviklingen i energipriserne.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Der kan blive tale om forskellige konsekvenser for erhvervslivet afhængig af, hvilke instrumenter der evt. anvendes, og afhængig af, hvordan markedet og gaspriserne udvikler sig.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Videreførelsen af kravene til solidaritet ved gaskriser vurderes at bidrage til en høj gasforsyningssikkerhed og dermed et højere beskyttelsesniveau for gasforbrugere. Det bemærkes, at i tilfælde af forsinket dansk lagerfyldning eller ved niveauer under 90 pct. fyldning inden vinteren 2025/26 er det Energistyrelsens vurdering, at gasforsyningssikkerheden ikke umiddelbart er truet, da det danske marked under normale forhold kan forsynes med gas fra den danske del af Nordsøen, biogas samt gasimport fra Norge via Baltic Pipe rørledningen. Dertil vurderes Danmarks gaslagerfyldning henset til dens relative størrelse ej heller at influere EU's samlede forsyningsikkerhed markant.

8. Høring

Kommissionens forslag har været sendt i høring den 5. marts 2025 i specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik med frist den 10. marts 2025.

Der er modtaget høringssvar fra Dansk Industri, Dansk Erhverv og Green Power Denmark.

Dansk Industri støtter forlængelsen af gaslagringsforordningen og værdsætter fokus på den nationale fleksibilitet, der tillader medlemsstaterne at opfylde målene under hensyntagen til deres individuelle energisituationer og markedets dynamik.

Dansk Erhverv opfordrer til, at der arbejdes for at sikre mere fleksibilitet i udformningen af opfyldningskravene, og at markedet godt kan klare opgaven med at sikre en tilstrækkelig forsyning af gas.

Green Power Denmark peger på, at det er nødvendigt at fjerne fyldningsrestriktionerne helt, eller at fyldningskravet reduceres markant for at sikre en mere velfungerende konkurrence.

9. Forhandlingssituationen

En større gruppe af medlemsstater er forbeholdne overfor en videreførelse af fyldningsmålene i 2025 pga. udfordringer med uhensigtsmæssige prisincitament og markedsaktørers økonomiske spekulation ift. fyldningsmål. En anden gruppe af lande er derimod mere positive, men lægger samtidig vægt på, at eksisterende undtagelser videreføres.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ser overordnet positivt på formålet med forslaget. Regeringen finder det vigtigt at sikre EU's borgere bedst muligt mod en potentiel gasforsyningskrise og en kold vinter. Derfor bakker regeringen op om, at gaslagerforordningen skal understøtte gasforsyningsikkerhed. Danmark har selv to underjordiske gaslagre, som også er vigtige for den dansk/svenske forsyningsikkerhed. Situationen på gasmarkedet har dog ændret sig og forbedret sig betydeligt siden 2022, hvor reglerne første gang blev vedtaget.

Regeringen bakker generelt op om tiltag til styrkelse af gasforsyningsikkerheden. Dette kræver dog samtidig, at forslaget i højere grad bør tage hånd om den spekulative adfærd blandt gasmarkedets aktører, som kan bidrage til en betydelig prisvolatilitet og generelt højere gaspriser for forbrugerne. Regeringen mener derfor, at der i forhold til fyldningskravene bør sikres en øget grad af fleksibilitet i forhold til den eksisterende forordning.

Regeringen mener, at der i forhold til det obligatoriske mål pr. 1. november på 90 pct. bør sikres en tilstrækkelig grad af fleksibilitet for medlemsstaterne ift. at opfylde målet med henblik på at sikre, at målet opnås på den mest omkostningseffektive måde. Regeringen mener desuden, at delmålene for lagerfyldning bør være vejledende, da det ellers kan blive vanskeligt og fordyrende for markedsaktørerne at bruge lagrene kommercielt. Derudover reducerer målene fleksibiliteten i EU-landenes gasopfyldning. Regeringen finder især, at der er behov for fleksibilitet i forhold til målene, hvis markedsdynamikkerne ikke i sig selv kan sikre lager- og målopfyldelse.

I Danmark er gasforsyningssikkerheden sikret på andre måder end ved lagring, f.eks. gennem biogas, egen gasproduktion fra Nordsøen og gasimport fra Norge via Baltic Pipe. Regeringen finder det derfor relevant, at forslaget giver en større grad af fleksibilitet, så også andre løsninger for at sikre forsyningssikkerheden bliver taget i betragtning ud over lagring af naturgas.

Regeringen vurderer desuden, at det er vigtigt at fastholde forslagens eksisterende fleksibilitet til at vælge, hvordan kravene til gaslageropfyldning skal opfyldes, da det giver en vis metodefrihed ift. at gennemføre forslaget i Danmark. Fra dansk side arbejdes der dog fortsat på at sikre en koordineret EU-indsats, så EU-landenes fleksibilitet ikke modarbejder hinanden f.eks. i et scenarie, hvor EU-lande med statsstøttede virkemidler kæmper om de samme gasmængder og driver priserne op.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været nævnt for Folketingets Europaudvalg til tidlig orientering på mødet den 14. marts 2025.